

Theorie A1

INHOUD	pagina
Notatie	2
Noten en rusten	2
Herkenningspunten	3
Voortekens	3
Octaveren	4
Intervallen	5
Maat en ritme	6
Maatsoorten	6
Opmaat	7
Toonladders en akkoorden	8
Majeur en mineur	8
Drieklanken	9
Dynamiek	10
Pedaal	10
Tempo	11
Articulatie	12
Melodiebouw en vorm	13
Canon	13
Herhalingstekens	14

Noten en rusten

G-sleutel
F-sleutel
Op de derde (middelste) lijn komt de stok aan de andere kant van de noot.

hulplijn

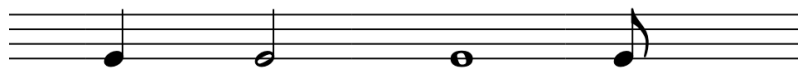
Onder de derde lijn staan de stokken omhoog - rechts van de noot

Vanaf de derde lijn staan de stokken omlaag - links van de noot

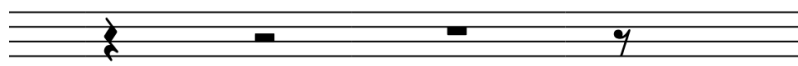

noten

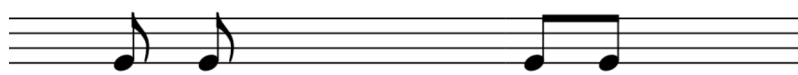

kwart halve hele achtste

rusten

Wanneer er meerdere achtste noten na elkaar staan worden

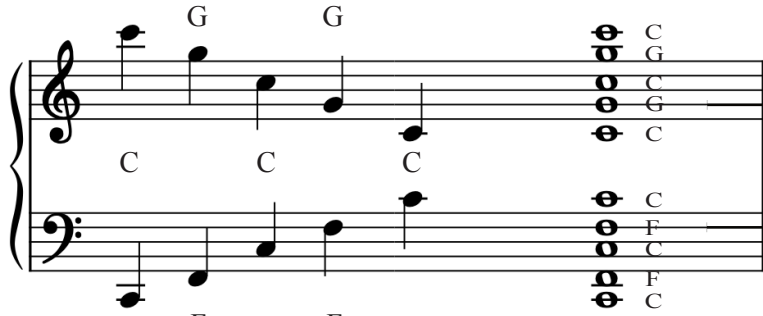

de **vlaggetjes** vervangen door een **waardestreep**

Herkenningspunten

samengestelde notenbalk

G G

C C C

F F

C G C G

C F C F

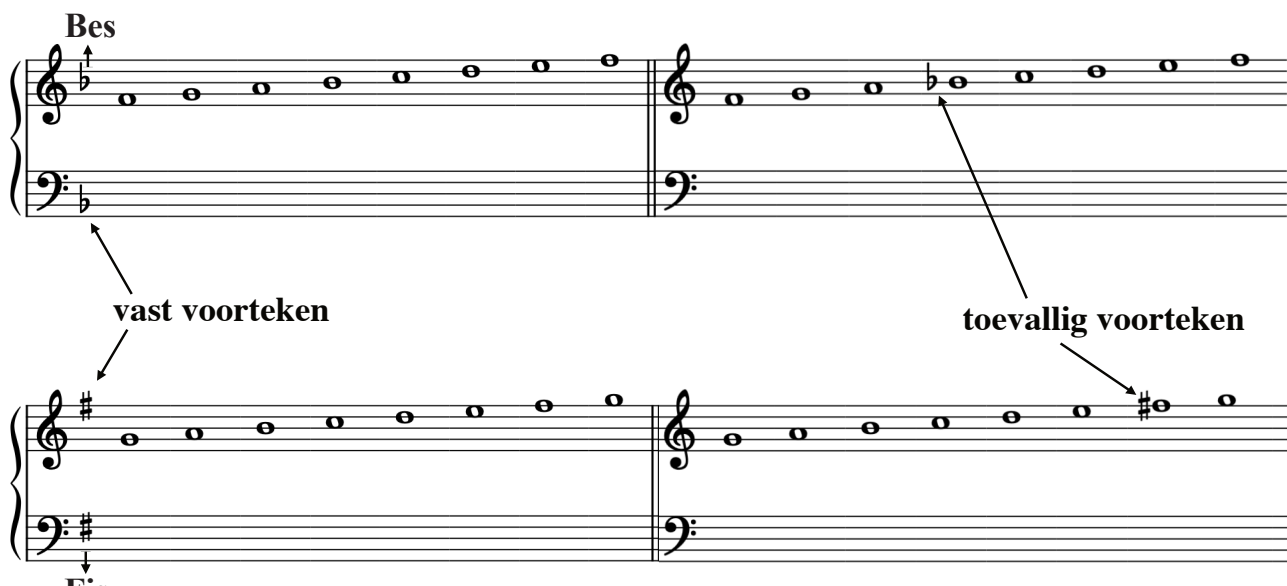
G-lijn

F-lijn

Voortekens

Kruisen, mollen en herstellingstekens staan voor een noot en heten daarom **voortekens**.

- # **kruis:** halve toon hoger spelen - achter de nootnaam komt **-is**
- b **mol:** halve toon lager spelen - achter de nootnaam komt **-es**
- ♮ **herstellingsteken:** kruis of mol wordt ongedaan gemaakt

Bes

vast voorteken

toevallig voorteken

Fis

Octaveren

Voor noten boven en onder de notenbalk worden hulplijntjes gebruikt.
Voor hele hoge of lage noten zijn dan erg veel hulplijntjes nodig, om deze te voorkomen wordt gebruik gemaakt van de octaaf-verplaatsings-tekens:

8va **ottava:** speel een octaaf hoger of lager

8vb of **8^{vbassa}** **ottava:** speel een octaaf lager

15ma **Quindecima:** speel 2 octaven hoger of lager

loco speel de noten vanaf deze plaats weer op de normale hoogte

Voorbeeld met aanduidingen...

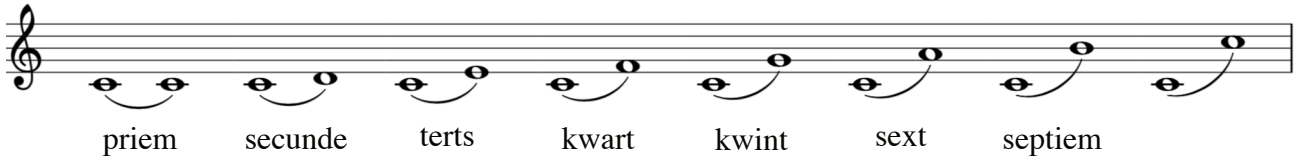
A musical score in G major, 2/4 time, illustrating octave and quindecima markings. The score consists of two staves. The first staff (treble clef) contains a melody. The second staff (bass clef) contains a bass line. The melody starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. Above the first measure, a dashed line with '8' indicates an octave shift. Above the second measure, a dashed line with '15' indicates a quindecima shift. Above the third measure, the word 'loco' is written. The melody continues with quarter notes D5, E5, F5, and G5. Above the fourth measure, 'loco' is written again. The melody ends with a quarter note G5. The bass line consists of quarter notes G2, F2, E2, and D2. Above the fifth measure, a dashed line with '8' indicates an octave shift. The bass line continues with quarter notes C2, B1, and A1. Above the sixth measure, 'loco' is written. The bass line ends with a quarter note G1. The score concludes with a double bar line.

...hetzelfde maar nu 'gewoon' genoteerd

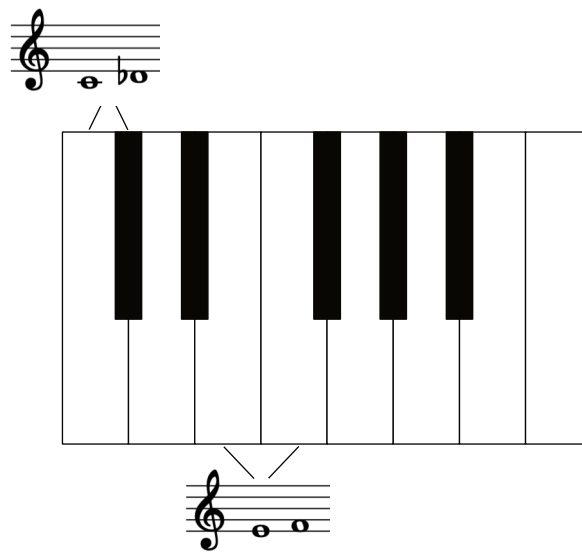
A musical score in G major, 2/4 time, showing the same melody as the previous example but without octave markings. The score consists of two staves. The first staff (treble clef) contains a melody. The second staff (bass clef) contains a bass line. The melody starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The melody continues with quarter notes D5, E5, F5, and G5. The bass line consists of quarter notes G2, F2, E2, and D2. The bass line continues with quarter notes C2, B1, and A1. The score concludes with a double bar line.

Intervallen

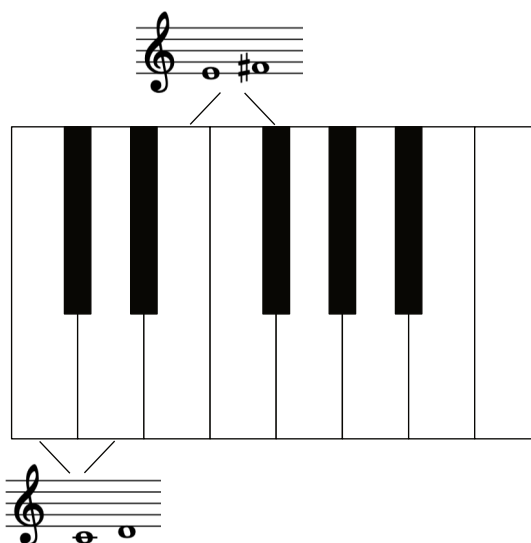
Interval betekent tussenruimte en is de afstand tussen twee tonen: **toonafstand**.

kleine secunde
=
halve toonafstand

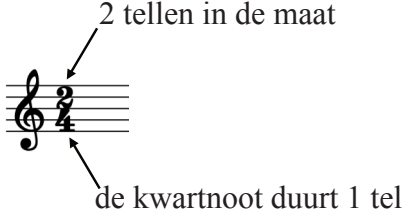
grote secunde
=
hele toonafstand

Maat en ritme

Maatsoorten

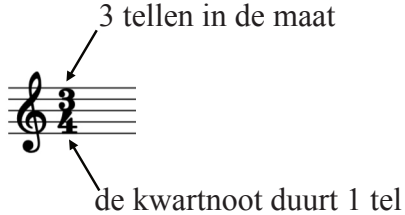
tweekwarts maat

2 tellen in de maat

de kwartnoot duurt 1 tel

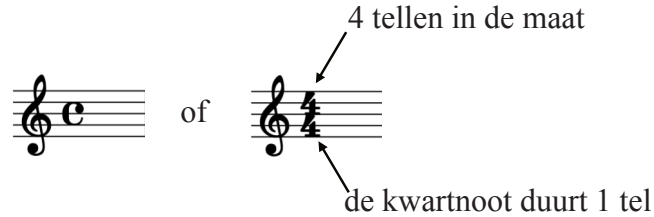
driekwarts maat

3 tellen in de maat

de kwartnoot duurt 1 tel

vierkwarts maat

4 tellen in de maat

de kwartnoot duurt 1 tel

Het **hoofdaccent** komt op de 1e tel van de maat

Opmaat

opmaat en laatste maat zijn samen één complete maat

verbindingsboog
speel de noten aanelkaar, als één noot

fermate
speel de noot iets langer dan genoteerd

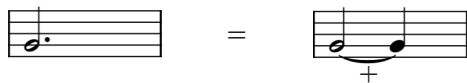
overgebonden noot

enkelvoudige maatstreek:
scheiding tussen 2 maten

dubbele maatstreek:
einde sectie / verandering in de muziek

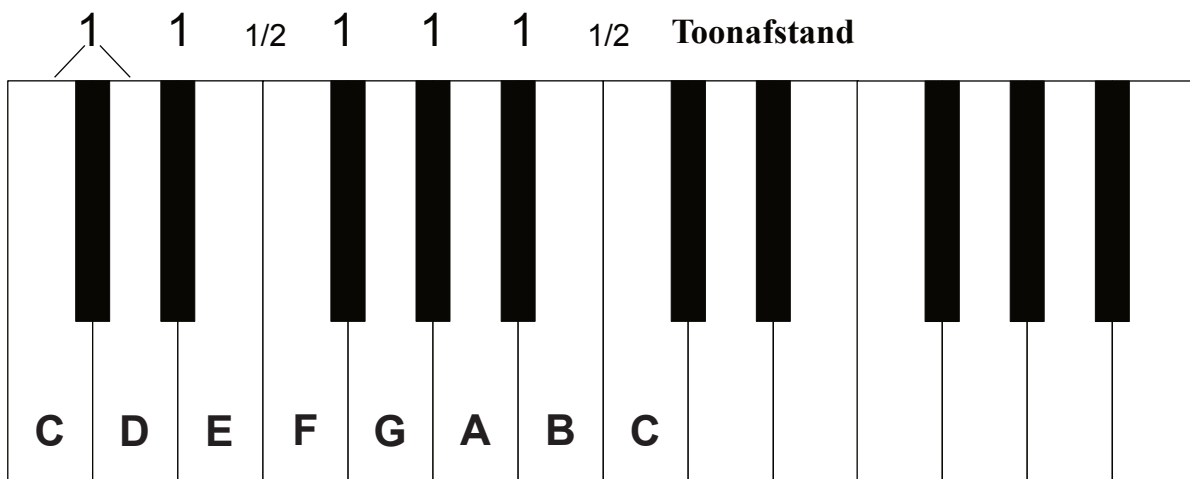
slotstreek:
eind muziekstuk

punt achter noot: noot wordt met de helft van de waarde verlengd

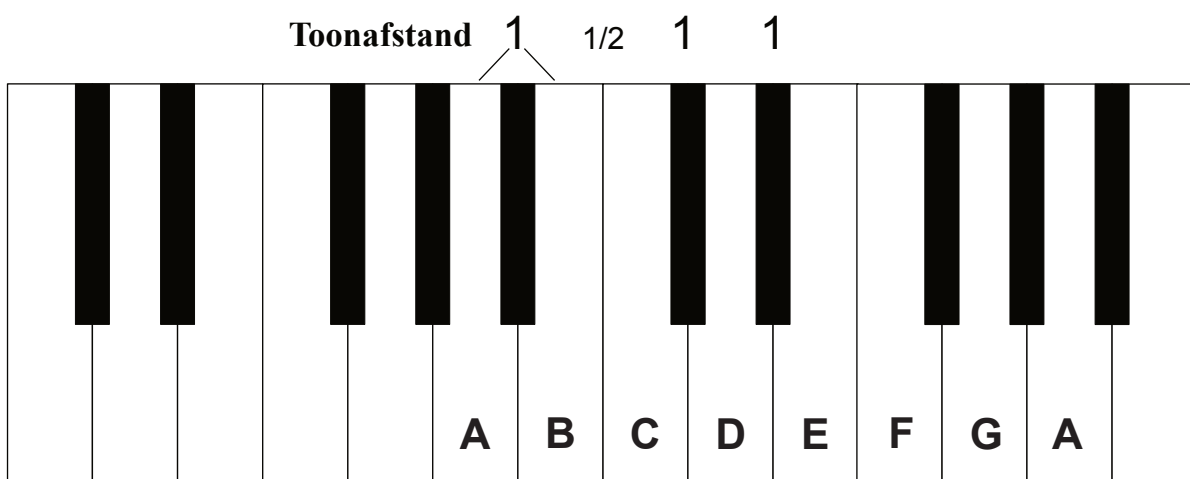
Toonladders en akkoorden

Majeur C majeur/ grote terts toonladder

grote terts: 2 hele toonafstanden

Mineur A mineur/ 5 tonen ladder

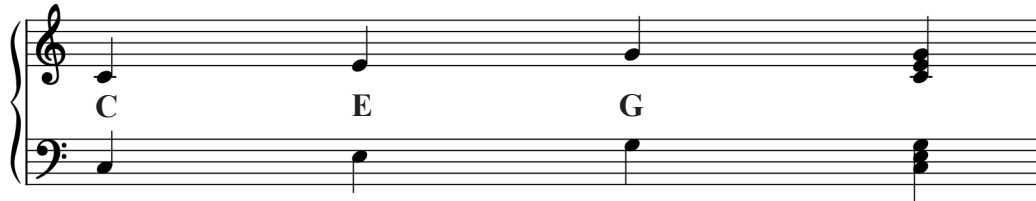
kleine terts: anderhalve toonafstand

Drieklanken

Een **drieklank** is een samenklank van drie verschillende tonen en...

...bestaat uit de **1e** **3e** **5e** toon van de toonladder

grondtoon - **terts** - **kwint**

De **grondtoon** is de laagste toon van een drieklank of een toonladder.

Een samenklank heet ook wel een **akkoord**.

Drieklank op:

C majeur	A mineur	G majeur	E mineur	F majeur	D mineur

Dynamiek

zeer zacht	zacht	matig zacht	matig sterk	sterk	zeer sterk
<i>pp</i>	<i>p</i>	<i>mp</i>	<i>mf</i>	<i>f</i>	<i>ff</i>
pianissimo	piano	mezzopiano	mezzoforte	forte	fortissimo

crescendo of ***cres.*** betekent sterker worden.

In plaats van het woord *crescendo* wordt ook het *crescendo* teken gebruikt:

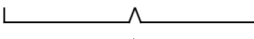
diminuendo of ***dim.*** betekent zachter worden.

In plaats van *diminuendo* wordt ook het woord ***decrescendo***, ***decr.*** of het *decrescendo*-teken gebruikt:

Pedaal

pedaal indrukken

pedaal oplaten

pedaalwissel

Tempo

Wanneer je het over de snelheid hebt waarmee je iets speelt, dan heb je het over tempo.

Langzame tempi	Matige tempi	Snelle tempi
-Lento	- Andante - Moderato - Alegretto	- Allegro

rit. of *ritenuto* = langzamer worden

a tempo = weer in het oude tempo

Articulatie

legato

je laat de ene toets pas los als de andere toets is ingedrukt

The image shows a musical staff in 4/4 time with a treble clef. It contains a sequence of eight eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, and C5. A single slur is drawn over the entire sequence, indicating that the notes should be played smoothly and connected together.

legato = gebonden spelen

staccato

puntjes boven of onder de noot

The image shows a musical staff in 4/4 time with a treble clef. It contains a sequence of eight eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, and C5. Each note has a small vertical dot (staccato mark) placed above or below it, indicating that the notes should be played short and detached from each other.

Staccato = kort los van elkaar spelen

The image shows a musical staff in 4/4 time with a treble clef. It contains a sequence of eight eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, and C5. The notes A4, B4, and C5 are marked with accents: a wedge-shaped accent (^) above the A4 and B4 notes, and a wedge-shaped accent (>) above the C5 note.

Staan ^ en **liggend accent** >
speel met extra nadruk

Melodiebouw en vorm

Een **muzikale zin** bestaat vaak uit twee delen: een **voorzin** en een **nazin**

Al - tijd is Kort - jak - je ziek | mid - den in de week maar zon - dags niet

voorzin nazin

The image shows a musical staff in treble clef with a common time signature (C). The melody consists of two phrases. The first phrase, labeled 'voorzin', contains the lyrics 'Al - tijd is Kort - jak - je ziek'. The second phrase, labeled 'nazin', contains the lyrics 'mid - den in de week maar zon - dags niet'. Brackets below the staff group the notes into these two phrases.

Canon

Een canon is een muzikale vorm waarbij een melodielijn wordt herhaald

melodie

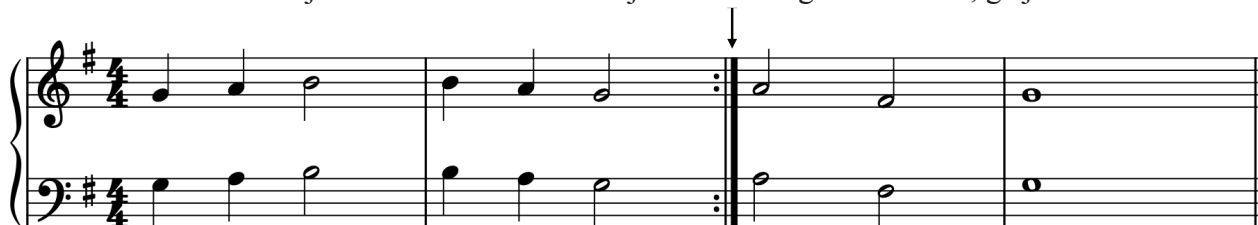
melodie wordt herhaald

The image shows a musical score for a canon in G major (one sharp) and common time. It features two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody is first introduced in the treble clef staff, labeled 'melodie'. This melody is then repeated in the bass clef staff, labeled 'melodie wordt herhaald'. The notation includes notes, rests, and bar lines to illustrate the structure of the canon.

Herhalingstekens

Herhalingstekens zijn een soort wegwijzers in de muziek.

Dit **herhalingsteken** betekent dat je terug gaat naar het begin.
Wanneer je voor de tweede keer bij het herhalingsteken komt, ga je door.

Het stuk tussen de twee **herhalingstekens** speel je twee keer.

De eerste keer speel je tot het herhalingsteken.

De tweede keer speel je tot aan het 'eentje'...

...in plaats van het 'eentje' ga je verder met het 'tweetje'

D.C. = **da capo** vanaf het begin

Fine eind

D.C. al Fine speel weer vanaf begin en eindig bij **Fine**

